

6.10.2022

Väyläviraston pääjohtaja Kari Wihlman

Savonlinnan kaupungin aluekehitys vahvistunut

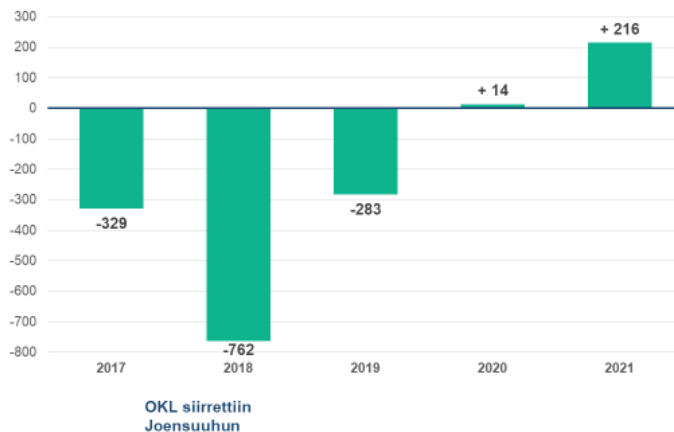
Savonlinnaan on kohdistunut vuosien aikana erilaisia kaupungin elinvoimaa ja elinkeinoelämää heikentäviä toimenpiteitä. Joensuun yliopiston kansainvälisen viestinnän laitoksen siirto vuonna 2006 vei 350 opiskelupaikkaa Joensuuhun. Itä-Suomen yliopiston opettajankoulutuslaitoksen siirto Joensuuhun vuonna 2018 vei Savonlinnasta 1500 asukasta ja 350 työpaikkaa.

OKL:n kampuksen siirron jälkeen Savonlinnan kaupunki laati yhdessä elinkeinoelämän, Ammattiopisto Samiedun, Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun (XAMK), ELY-keskuksen, Etelä-Savon maakuntaliiton ja valtion päättäjien kanssa aluekehitysohjelman. Tehtävät toimenpiteet jaettiin kolmeen osaan:

- 1) yrityselämän investoinnit ja työpaikat
- 2) koulutuksen vahvistaminen ja sen suuntaaminen elinkeinoelämän tarpeisiin
- 3) toimivat liikenneyhteydet

Yllä mainittujen toimenpiteiden tuloksena Savonlinnan tilannetta on saatu korjattua. Savonlinna saavutti vuonna 2021 suurimman muuttovoittonsa koko 2000-luvulla. Suurin nettomuuttovoitto kohdistui 0-59-vuotiaisiin ollen +183 henkilöä. Koko nettomuuttovoitto oli Savonlinnassa +216 henkilöä. Xamkin Savonlinnan kampuksen opiskelijamäärä on kasvamassa 1400 opiskelijaan. Muun muassa Metsäliitto investoi Savonlinnaan uuden 52 miljoonan euron ja kokonaisuudessaan 100 uutta työpaikkaa luoneen kertopuutehtaan. Kaupungin työllisyystilanne onkin edelleen parantanut. Lisäksi Savonlinnan nettoyrityskanta on vahvassa kasvussa. Kaupungin talous on vahvistunut talouden tasapainotusohjelman avulla, taseessa on 22 miljoonaa euroa ylijäämää ja konsernivelkoja lyhennetty 50 miljoonalla eurolla sekä veroprosenttia alennettu.

Savonlinnan muuttotase / nettomuuttotase 2017-2021

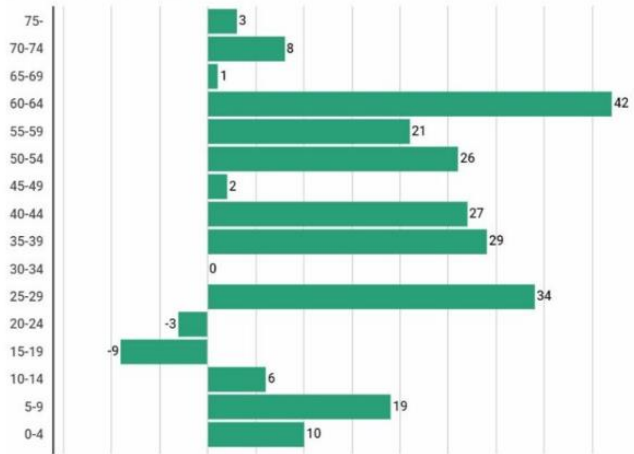

6.10.2022

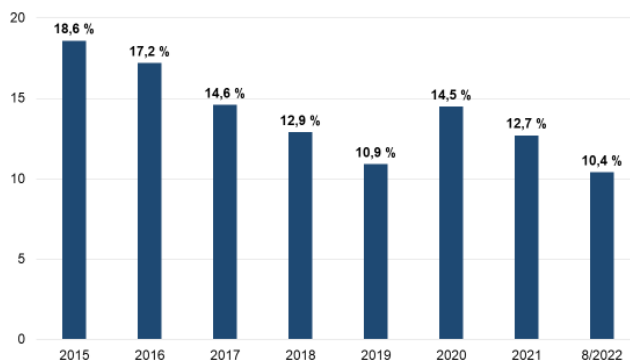
Kokonaisnettomuutto ikäryhmittäin Savonlinnassa 2021

Lähde: Tilastokeskus / Muuttoliike

Kokonaisnettomuutto ikäryhmittäin Savonlinnassa 2021

Työttömien osuus Savonlinnan työvoimasta 2015 – 7/2022

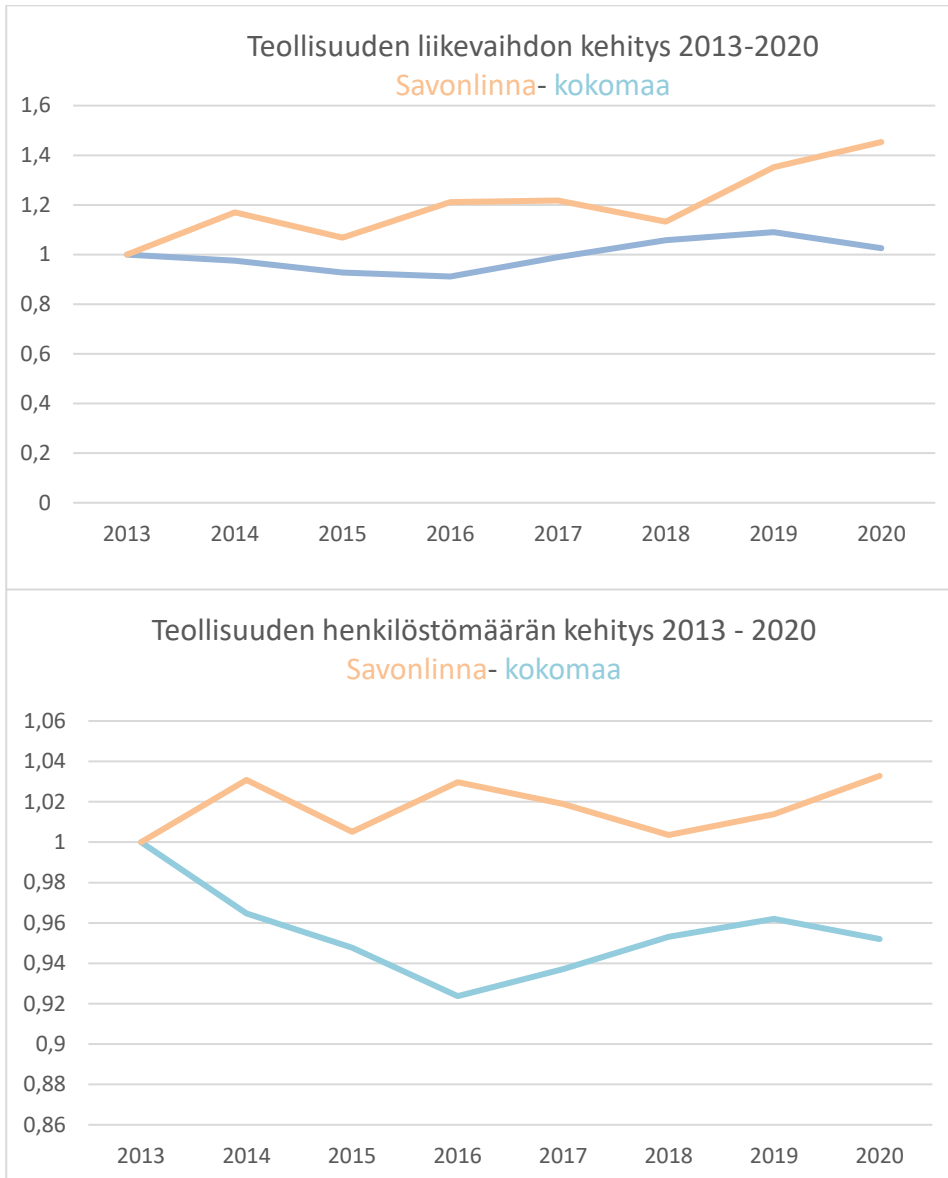
Savonlinnan kaupunki

6.10.2022

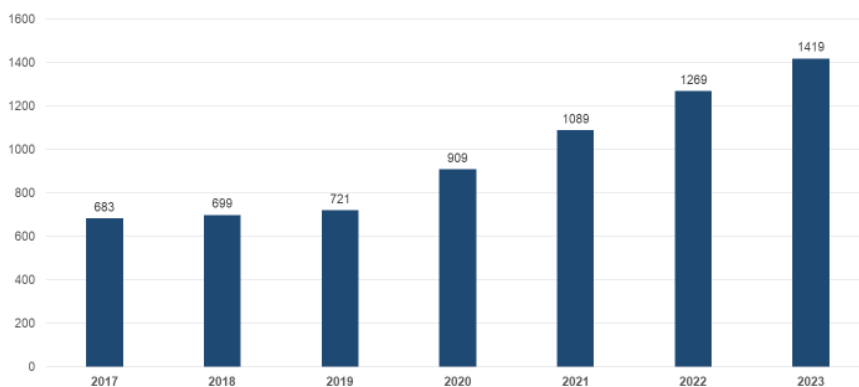
6

6.10.2022

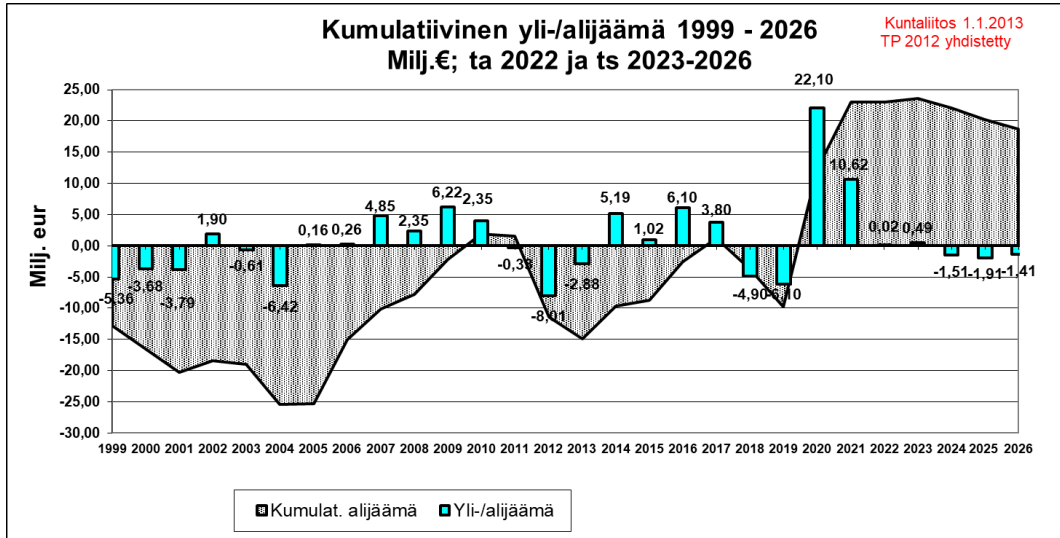

Xamkin Savonlinnan kampuksen opiskelijamäärän kehitys 2017-2023

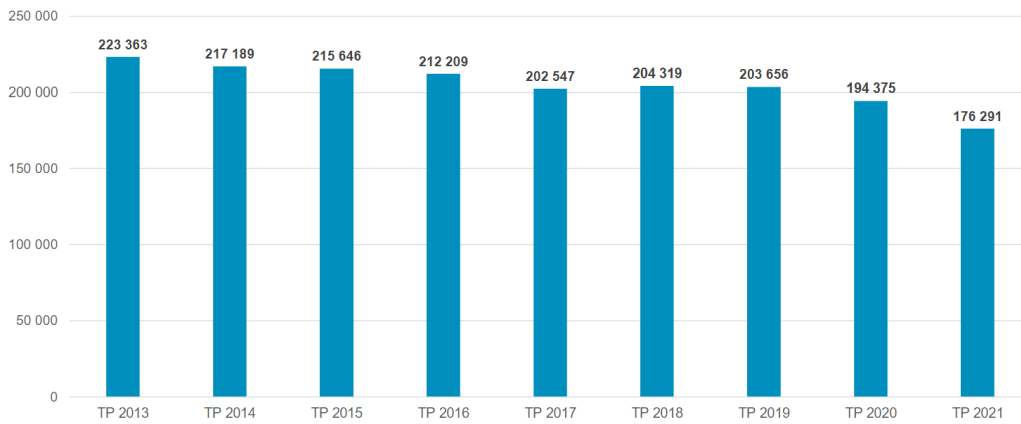

6.10.2022

Konsernivelka ajalla 2013-2021, (1000 €)

6.10.2022

Savonlinnan kaupungin liikennehankkeet

1. Vt14 Juva – Parikkala välin kehittäminen

Valtatie 14 Juva – Savonlinna – Parikkala on noin 117 kilometriä pitkä poikittaisyhteys valtateiden viisi ja kuusi välillä. Liikennemäärä tiellä on noin 4000 ajoneuvoa vuorokaudessa. Erityisen vilkasta liikenne on kesäisin, kun matkailijat ja alueen mökkiläiset liikkuvat Savonlinnan seudulla. Pohjois-Savon ELY-keskuksen toimesta on syntynyt Vt 14 kehittämissuunnitelma, jonka kustannusarvio on 111 M€.

Teollisuuden kuljetustarpeet ja logistiikka

Valtatie 14 on Savonlinnan seudun tärkein tieyhteys, mutta se ei vastaa ominaisuuksiltaan eikä laadultaan nykyistä liikennöintiä. Kyseisen tien palvelutason nostaminen parantaisi Savonlinnan seudun kilpailukykyä logistiikan näkökulmasta.

Savonlinnassa sijaitsevan Suomen suurimman mekaanisen metsäteollisuuden keskittymän johdosta valtatiellä 14 on erittäin vilkas raskasliikenne niin teollisuuden raaka-ainekuljetusten kuin valmiiden tuotteidenkin osalta. Viimeisten vuosien aikana metsäteollisuus on investoinut n. 100 M€ uusiin metsäteollisuuden investointeihin. UPM:n, MetsäWoodin, Sahakuution ja Puutaidon yhteenlasketut raaka-aine- ja valmiiden tuotteiden kuljetusmäärät kuutiolina ovat n. 1,50 miljoonaa kuutiota / vuosi.

Kaikki nämä teollisuuden eri toiminnot tarvitsevat yhä enenevässä määrin raskaan kaluston kuljetuskapasiteettia, jolloin myös Vt14 tien palvelutasotekijöiden tulisi vastata sekä matka-ajan, matka-ajan ennakoitavuuden ja liikenneturvallisuuden osalta näihin tarpeisiin.

Tälläkin hetkellä Savonlinnan konepajateollisuus (mm. Andritz) kuljettaa valtatieä pitkin usein ylisuuria paperiteollisuuden koneita ja laitteita (erikoiskuljetukset). Erikoiskuljetukset vaativat näkemäalueen kehittämistä tieosuudella, jotta turvallisuus voitaisiin pitää riittävällä tasolla.

Metsäteollisuuden investoinnit ovat kasvattaneet raskaan liikenteen määrää nykyisestäänkin mm. MetsäWoodin Punkaharjun tehtaan laajennuksen tuomien liikennemäärien lisäyksen osalta sekä UPM:n Savonlinnan yksikön laajennuksen myötä. Nämä kaikki yhdessä tulevat tulevaisuudessa kasvatamaan pidempien ja raskaampien HTC-rekkojen määrää Vt14-tiellä, joka tulee myös ottaa huomioon Vt14-tien palvelutasotekijöiden parantamisessa.

Liikenteen kausivaihtelu ja matkailu

Savonlinna on suosittu kesämatkailukohde, joka näkyy myös Vt14-tiellä henkilöliikenteen määrissä, jolloin liikennemäärien kausivaihtelussa koko vuoden osalta on nähtävissä kesäkauden aikana selkeä piikki. Raskaan liikenteen osuus jakautuu tasaisemmin koko vuodelle KVL:n ollessa n. 300 ajon. /vrk. On arvioitu, että raskaan liikenteen KVL nousisi tulevaisuudessa n. 35 ajon. /vrk, joka toisi yli 10% lisäyksen kuljetussuoritteisiin verrattuna tämän päivän keskimääräiseen raskaan kaluston KVL: ään. Kesäkaudeksi henkilöliikenne kasvaa n. 30%, jolloin henkilöautoliikenteen KVL on n. 5150 ajon. / vrk.

Savonlinnassa vierailee vuosittain kaupungin kokoon nähden valtakunnallisesti merkittävimpiä määriä vapaa-ajanliikennettä. Kaupungissa vierailee vuosittain jo nykyään yli 600.000 matkailijaa. Suunnitteilla olevien matkailuinvestointien ennakoitaan kasvattavan matkailijamäärää tulevina vuosina

6.10.2022

noin 15-20 %. Toteutuessaan investoinnit toisivat alueelle myös noin 100 uutta työpaikkaa, joka kasvattaa entisestään ympärivuotista liikennemäärää. Savonlinnan lentokentälle ovat alkamassa Charterlennot, jotka entisestään lisäävät matkustajaliikennemäärää VT14-tiellä.

Liikennemäärät ja palvelutasotekijät

Teknisiltä ominaisuuksiltaan tien nykyinen poikkileikkaus on erityisen kapea liikennemäärien ollessa pääosin yli 3 000 ajon. /vrk. Tien geometria ei vastaa myöskään niihin palvelutasovaatimuksiin, joita nykytilan liikennemäärät edellyttävät ja varsinkin kun raskaan liikenteen määrien on ennustettu tulevaisuudessa entisestäänkin lisääntyvän. Tieosuus on tiegeometrialtaan pienipiirteinen ja mäkinen, jolloin ohitusmahdollisuuksia ei käytännössä ole. Koko Vt14-tiellä välillä Juva-Parikkala ei ole yhtään ohiuskaistaparia, joka jo sinänsä kertoo heikosta palvelutasosta ja tien välityskyvystä.

Nopeusrajoitus tieosuudella on pääsääntöisesti 80km/h. Nopeusrajoitukset koko tieosuudella vaihtelevat 50km/h – 100km/h välillä. Nopeusrajoitusten runsas vaihtelu tekee ajamisesta epätasaista ja varsinkin raskaan liikenteen osalta jarrutukset ja kiihdytykset lisäävät polttoaineen kulutusta ja kustannuksia sekä ympäristökuormitusta päästöjen osalta.

Liikenneturvallisuus

Valtatiellä on tapahtunut lukuisia onnettomuuksia, myös kuolemaan johtaneita, mikä puoltaa valtatiekehittämistä. Onnettomuusaste on pääteiden keskitasoa huonompi. Onnettomuusaste on Vt14-tiellä 7,6 (heva-onn. /100 milj. ajon.km) kun keskimäärin se on yksiajorataisilla päätteillä 6,1.

Yhteenveto

Tämän hetkinen liikennöinti ja tulevaisuuteen varautuminen edellyttävät valtatie 14 kehittämistä ja parantamista, jolloin tien palvelutasotekijät saataisiin vastaamaan tämän päivän vaatimuksia. Valtatie 14 liikenteen kasvumäärät ja teollisuuden sekä muun elinkeinoelämän tuoma kasvu nostavat liikennemäärä tulevaisuudessa. On erityisen tärkeää kehittää tieosuuden näkemäaluetta sekä nopeusrajoituksen nostamista 100 km/h.

Kustannusarvio koko yhteysvälin parantamiseksi on yhteensä 111 M€.

Savonlinnan kaupunki esittää, että VT14 Juva-Parikkala-välin kehittäminen sisällytetään kansalliseen liikenneverkkosuunnitelmaan ja käynnistetään tiesuunnitelman valmistelu.

6.10.2022

2. Raideyhteys Parikkala - Pieksämäki kehittäminen

Savonlinnassa on Suomen suurin mekaanisen metsäteollisuuden keskittymä. Alueen teollisuuden materiaali- ja tuotekuljetukset ovat suuria ja niiden määrä on kasvussa. Teollisuuden toimintaedellytysten, elinvoimaisuuden ja kasvun turvaaminen edellyttää toimivaa logistiikkaverkkoa. Pieksämäki – Savonlinna – Parikkala -radan kehittämällä teollisuudelle pystytään tarjoamaan varma, nopea, taloudellinen ja ympäristöystävällinen kuljetusmuoto. Radan kehittäminen mahdollistaisi myös henkilöliikenteen avaamisen Savonlinna – Pieksämäki suuntaan, josta puolestaan avautuvat yhteydet Suomen valtaradoille pohjoiseen, etelään ja länteen. Rata on merkittävä Savonlinnan seudun saavutettavuudelle tarjoten nopean ja tehokkaan väylän monipuolisesti Savonlinnasta muualle Suomeen sekä muualta Savonlinnaan. Nopea ja helppo saavutettavuus on elinehto alueen matkailun kehittämiseksi.

Alueen merkittävimpien elinkeinojen, teollisuuden ja matkailun, kasvattaminen ja turvaaminen edellyttävät Pieksämäki – Savonlinna – Parikkala -radan kehittämistä muun muassa radan sähköistämällä ja Laitaatsalmen ratasillan palauttamisella.

Laitaatsalmen ratasillan rata purettiin syväväylän rakentamisen yhteydessä syyskuussa 2015, jolloin Savonlinna menetti ratayhteyden lännen suuntaan. Tämä oli osa Syväväylän siirtoa Kyrönsalmesta Laitaatsalmeen. Kyseisestä hankkeesta jäi pois rautatiesillan uudistaminen.

Henkilöjunaliikenne lakkautettiin Savonlinna – Pieksämäki -osuudella radan huonon kunnon takia keväällä 1988. Rata jäi tuolloin pelkästään tavaraliikenteen käyttöön, ja tämän jälkeen Savonlinnasta on ollut henkilöjunaliikennettä ainoastaan Parikkalaan. Savonlinna – Pieksämäki -rataosuuden parannukseen ja kunnossapitoon on investoitu viimeisten vuosien aikana 42 miljoonaa euroa, ja sen nykyinen kunto mahdollistaa henkilöjunaliikenteen avaamisen uudelleen.

Koko Parikkala–Pieksämäki-välin sähköistys ja Savonlinna–Rantasalmi-rataosan avaaminen uudelleen liikenteelle lisää radan ja ratakäytösillan kunnossapidon kustannuksia noin 1,1 M€:lla vuodessa. Toisaalta tämän hankevaihtoehdon avulla voidaan saavuttaa huomattavat, noin 1,1 M€:n suuruiset säästöt Savosta ja Kainuusta Imatran, Joutsenon ja Lappeenrannan metsäteollisuuden tuotantolaitoksille hoidettavissa raakapuun kuljetuksissa. Radan sähköistyksen vuoksi nämä kuljetukset olisi edullisempaa hoitaa Savonlinnan ja Parikkalan kautta, sillä kuljetusmatka lyhenee jopa yli 80 km nykyisin käytettävään Kouvolan kautta kulkevaan reittiin verrattuna. Metsäteollisuuden lisäksi radan avaaminen toisi henkilöliikenteen kehittämiseksi ja erityisesti alueen matkailutoimialalle positiivista kehitystä.

Savonlinnan kaupunki esittää, että Laitaatsalmeen rakennetaan ratasilta. Lisäksi Pieksämäki-Savonlinna – Parikkala väli sähköistetään kokonaisuudessaan ja avataan henkilö- ja tavaraliikenteelle.